

CURRENDA 2.

OX. SUMMO 1861.

Venerabili Clero Diocesano, Salutem in Domino!

Nr. 59. Dnia 28. Sierpnia 1860 r. zniszczył pożar we wsi Trościaniec w obwodzie Lwowskim dach nieukończonej cerkwi, 11 domów mieszkalnych i 17 budynków gospodarskich z całorocznym zbiorem.

Składki na pogrzebów w Trościanecu
Składki na po-

gorzelnów w kolonii Zimnawoda

Idąc w pomoc nawiędzonym tą klęską mieszkańcom wysokie c. k. Namiestnictwo 29. Grudnia 1860 r. L. 41382. rozpisało składki, do których przyczynienia się wzywamy niniejszym Wielebne Duchowieństwo. Uzbierane datki składać się mają w c. k. kasach zbiorowych.

Przemyśl, dnia 30. Stycznia 1861.

Nr. 287. Dnia 7. Października powstał w kolonii Zimnawoda w obwodzie Lwowskim wielki pożar, który zniszczył kilka domów mieszkalnych z całorocznym zbiorem.

Wysokie c. k. Namiestnictwo 17. Stycznia b. r. do L. 55420. w celu poratowania dotkniętych tą klęską mieszkańców rzeczonej kolonii rozpisało składki, do których gorliwego wspierania wzywamy niniejszym Wielebne Duchowieństwo. Uzbierane datki składać się mają w c. k. kasach zbiorowych.

Przemyśl, dnia 15. Lutego 1861.

Nr. 303. Jego Eminencja Kardynał i książę Arcybiskup z Pragi, okólnikiem do Kleru Diecezyi swojej dany, uwiadomił konsystorz tutejszy o nowym wydaniu pisma s. Starego i Nowego Zakonu w czeskim języku, które po otrzymanej od Jego Eminencji approbatie przedsięwzięły egzegucie na tameczny właściciel drukarni i nakładca Karol Bellman pod redakcją proboszcza u s. Jerzego tamże Dra. Innocentego Frenzla. Polecając je Klerowi dodaje, że dobroć tego dzieła zaleca się starannie poprawionym textem, objaśnieniami z Ojców ss. wziętymi i obrąbkami z Alliogeo wydania Biblii s. — Lecz oraz zakazuje Jego Eminencja nabywać i używać równocześnie tamże wychodzącą Bibliję czeską nakładem Kobera i Markgrafa a pod redakcją p. Franciszka Bezdeka, skryptora przy c. k. wszechnicy Pragskiej, ponieważ wydawcy wbrew kościelnym przepisom nie oddali textu pod rewizyę i zatwierdzenie duchownej Żwierzchności. O czem wiadomo się czyni dla przestrogi tych z Wielebnego Duchowieństwa, którzyby pismo św. w czeskim języku nabyć chcieli.

Przemyśl, dnia 16. Lutego 1861.

Nr. 388. Accedit, ut quidam de Clero Curato dispensationem super 3. æquali consanguinitatis gradu pro parochianis suis expetendo, arborem pariter consanguinitatis super eodem 3. gradu delineaverint; quo factum est, ut dispensatione imperita etiam matrimonium benedictum extisset.

Petitis pro dispensatione ab impedimentis consanguinitatis vel affinitatis sanguinitatis gradum intercedere, ac proin matrimonium ab iisdem contractum invalidum esse.

Prodit autem nunc inter personas has non 3um æqualem sed 3um tangentem 2um consanguinitatis gradum intercedere, ac proin matrimonium ab iisdem contractum invalidum esse.

Quantas difficultates vituperanda ejusmodi animi levitas pariat, quis Vestrum Fratres exhortantur Dilecti! non videt, si perpendat, homines hos, qui a duobus et ulti jam annis secum matrimoniales adoptiones matrimonialiter vivunt, vel ab invicem separari, vel sanationem matrimonii eorum a S. Sede Apostolica impetrari debere.

Ad errores igitur similes in futurum præcavendos ordinamus Universo Venerabili Clero Curato, ut, si Eisdem petita Oratorum sive ab affinitate, sive a consanguinitate dispensari supplicantium ad Officium Nostrum concommittari contigerit, non tantum arborem super obveniente

gradu delineent, verum etiam omnes extractus metrales gradum delineatum contestantes adponant; secus etenim intercessionis eorum nullus respectus habebitur.

Extractus hi, cum in causa mere spirituali sunt, prout et ipsa petita partium sine tymbro exarari possunt, minquam attamen partibus ad manus tradidit sed ab Officio parochiali ad Nos directe expediendi sunt, qui præterea in capite inscriptionem: „Extractus baptizmii seu seputuræ in usum mere spirituale Rndmii Consistorii exaratus“ habeant necesse est.

Premislae, die 20. Februarii 1861.

Nro.

323.

Prohe scitis, Venerabiles Fratres! non posse iterari Baptizmam, quia ut loquitur S. Thomas Doctor Angelicus est quædam spiritualis generatio, et sicut uterus, dicente S. Augustino tract. 11. in Joannem, repeli non potest, sic etiam una est spiritualis generatio. Non iteratur, quia,, dicente eodem dico in morte Christi baptizamur, per quam morimur peccato et resurgimus in novitatem vitæ, que mors sicut et Christi una esse debet; quia baptizmus imprimit characterem indelebilem; denique quia principaliter datur contra originale peccatum, et ideo sicut originale peccatum non iteratur, ita nec Baptizmam. Hinc Ecclesia conciliorum oracula damnavit rebaptizationes, etiamsi baptizma suisset collatum ab hereticis. Est enim ecclesiæ doctrina: „neque ministri personam neque hæresin posse baptiznum efficer nullum, si cum requisita materia, debita forma et intentione saltem faciendo id quod facit Ecclesia, collatum fuerit.“ Attamen dubitandum non est, quin debeat conferi sub conditione, quum dignosci non potest, an fuerit administratum, valideque suspicatur, non fuisse rite collatum.

De quibus, inquit Alexander III, dubium est an baptizati fuerint baptizentur his verbis præmissis: „Si baptizatus es, non te baptizo, sed si nondum baptizatus es, ego te baptizo.“ Non leve tamen vel metaphysicum sufficit dubium, sed grave vel saltem rationabile sit oportet. Ideo Catechismus Romanus reprehendit eos, qui sine delectu baptiznum conditionale usurpat, qui, si infans ad eos deferatur, nihil prorsus querendum putant an is prius ablatus fuerit, sed statim ei baptiznum tribuunt, quin etiam, quamvis exploratum habeant, domi Sacramentum administratione esse, tamen sacram oblationem in Ecclesia, adhibita solemnæ ceremonia, cum additione repetere non dubitant; quo sacramentum committunt et eam maculam suscipiant, quam divinarum rerum scriptores irregularitatem vocant. *(Hoc poena afficit quod baptizatum.)* *(Nro. 85)*

Non licet igitur conferre baptiznum sub conditione: 1. infantibus, qui ob disserimen vitæ in quo versabantur, ab obstetricibus baptizati sunt, quamquam, quum ad Ecclesiam deferantur, pastores accurate rationem modumque, quo baptizmam collatus fuerit, investigare debeant. Eo minus proles sub conditione est baptizanda, quando obtestrix est integræ famæ, circumspecta, saepius experta et probata semper egisse recte, sique asseveret eam esse legitime a se baptizatam, quia tum non potest esse prudens dubium. Baptizare autem sub conditione extra prudens dubium, quamvis adit serupulus levis, debet ordinarie censeri mortale. Lacroix Q. 58. §. 3.

II. Non est conferendum baptizmum sub conditione prolibus expositis, qui testimonium accepti baptizmi in schedula descriptum, colloque suspensum gerant dummodo schedula certitudinem praebat, e. gr. si a parocho noto scripta sit vel subscripta. Bened. XIV. Synod. diœc. Inst. VIII. 8. S. C. C.

III. Non iteratur baptizmum sub conditione super infante, qui nondum egressus ex utero matris, ob imminentis mortis periculum in capite baptizatus extitit, etiamsi postea vivus evasit. Rit. Sacr. de Bapt. Parvul.

IV. Si baptizans fuerit perturbatus, id-eoque dubitet, an aliquid essentiale omiserit, si unus adstantium, reliquias non contradicentibus testetur hoc esse appositum, de cuius omissione dubitatur, nil debet repeti. Lacr. Q. 56. §. 3.

V. De illo, qui natus est de Christianis parentibus et inter Christianos est fideliter conversatus, tam violenter præsumitur, quod fuerit baptizatus, ut hæc præsumtio pro certitudine sit habenda, donec evidentissimis forsan argumentis contrarium probetur. Innoc. III. C. veniens 4. de presb. n. bapt. Lacr. L. VI. Q. 56. §. 1.

VI. Non est rebaptizandus, de cuius baptizmo habetur testimonium unius ocularis fide digni testis licet sœminæ, dummodo non sit suspecta, nec aliud obste*l* Laioman apud Lacroix.

VII. Baptizatus ab heretico non debet iterum sub conditione suspicere baptiznum, cum in sinum Romane Ecclesiæ restituitur, si circa Baptizmum ejus nihil fuerit omnissum eorum, quæ ab Ecclesia Romana præscribuntur circa materiam, formam atque intentionem, excipiat attamen casus, si constet, violatam fuisse vel materiam vel formam, tunc enim dubitandum est de valore Baptizmii a ministris hereticis collati. Talia autem evenire possunt, quia inter hos nonnulli putant hoc sacramentum non esse absolute necesarium, et ideo parum curant de eo rite confiendio. Bened. XIV. de Synod. diœc. 1. 7. c. 6. *(Per me de Bapt. Romæ chrisit. rebaptiz.)*

Confertur vero baptizmum sub conditione his, de quibus, re diligenter discussa, dubium relinquiri prudens, an Baptizmum rite suscepient. Hinc

I. Baptizati ab obstetricibus infantes possunt rebaptizari sub conditione in casibus particu-

Iaribus, ubi prudens dubium oritur circa validitatem baptizmii prima vice collati S. C. C. 19.
Decembris 1682 Bened. XIV. in Synodo digec. Inst. 84. art. 5.

Præsertim vero, si obstetrix fassa vel convicta fuerit, aliquando non recte baptizasse, neque adsit testis fide dignus, vel duo testes, qui verba prolata audierint, atque materiæ applicationem viderint.

II. Infantes expositi et reperti sine schedula testante de Baptizmo, imo licet appensum scriptum habeat, quo baptizati significantur, si tamen re diligenter prærequisita, adhuc dubium maneat, eos baptizatos esse, baptizentur supra expressa conditionis forma. Bened. XIV. Concil. Mediol.

III. Infans si non in capite, sed alio membro ex utero matris emissus ob mortis periculum hantizatus erat, natus deinde vivus, sub conditione hantizandus erit. Ritual. Sac.

IV. Iterandum esse baptismum, quoties per jucum vel irmissionem administratum esset. Deficit enim intentio saltem faciendi, quod facit Ecclesia.

Casu, quo parochus pro certo advertat, plurimos fuisse ab obstetricie vel alio invalide baptizatos, procedat juxta regulam Voit a Petro Scavini Tract. IX. Disp. II. Cap. III. Q. b. citatam, quam libenter amplectimur: „Si invalide baptizati abhuc sint in tenera etate, eos privati ad se vocet, et tanquam iis volens benedicere, frontem aqua baptizmali ad hoc parata, vel in ejus defectu aqua lustrali asperget largiter et insuper pollice bene madefacto signo crucis munient clam pronuntiet formam baptizmalem. Quoties est iterandum baptizma adulorum, S. Concil. Congr. 21. Decembri 1733. vult, secreto id faciendum esse ad evitanda scandala. Tales occulte admoneantur et baptizentur, dicit Layman. Praewisa tamen vel exorta aliqua difficultate consilium Nostrum Parochus exeat.

Ad præcavandas vero tales irreverentias, ad evitanda scandala, ad consulendum animabhus curæ Nostræ creditis revocamus Vobis Venerabiles Fratres in memoriam legem in Synodo diœcesis hujus Brzozoviae celebrata 1723 latam, quæ Capite IV. posita sic sonat: Docendæ sunt ab omnibus curam animarum habentibus obstetrices circa partum adhiberi solitæ, qualemnam instantे periculo mortis formam adhibere debeant ad baptizmum infantium, præcipiendo illis, ne supra expressam formam immutent. Quocirca dum infans in extremis baptizatus pro supplenda caeremonia adfertur ad ecclesiam, a cunctis parochis eorumque Vicariis interroganda sunt, prius obsteŕices, qualemnam adhibuerint formam Verborum, et quomodo infuderint aquam, et in casu compert erroris graviter exhortentur, baptizmusque rite conferatur.

Praeterea inhaerendo Rituall Romano, tum Synodorum post s. Carolum celebratarum nec non Benedicti XIV. salutaribus praescriptis obligamus parochos coram Deo et Ecclesia, quatenus current, ut fideles presertim obstetrices rectum baptizandi ritum probe teneant et servent, ut eas bene instruani, examinent, moneantque seipser, ut in casu necessitatis duas saltem praeter infantis matrem personas, si fieri possit, baptizino ad esse current, quae modum, quo res tota agitur, animadvertant, nimisrum, que verba fuerint pronunciata, quae aqua adhibita, ut sic fidem facere possint.

Ultimo Catechismi Romani ad Parochos insistendo praecepsit districte volumus, ut pastores omnibus suis parochianis, in concionibus, in catechetica instructione, in schola, nec non si populus majori numero convenit et interdum alicui Baptizmus administrandus sit, circa actum administrationis divina baptizni mysteria explantant, doceant, dilucide exponant, quaenam sit ejus natura et substantia; evenire enim potest, ut occurrente inopinato casu illud ministrare debeat.

Premisliæ, die 29. Februarii 1861.

Nro. Wcięgu ubiegłego roku 1860 wpłynęły na missyje katolickie mianowicie w Ameryce, 237. Afrycie, tudzież na grób ś. i na wspomnienie katolików na wschodzie następujące datki:

Nro. 207. Wcześgu ubiegłego roku 1860 wpłyneły na misyjne katolickie mianowice w A.

237.	Atryce, ludzie na grob s. i na wspomnienie katolików na wsczouzis następujące dałki:
Wykaz składek	VW. Duchowieństwo w obrębie miasta Przemyśla na missyje Ameryk. 10 złr. 20 kr. W. A.
na Missyje ka- tol. w r. 1860	" " " " " Afrykańs. 10 złr. 40 kr. "
zebranych.	" " " " " na grób ś. 10 złr. 90 kr. "
" " " " " na katolików w Oriencie 10 złr. 90 kr. "	
Parafianie Przemyscy	— — — " " " 8 złr. — kr. "
Z dekanatu Jarosławskiego	— — — " " " 4 złr. 20 kr. "
" Liskiego	— — — " " " 9 złr. 20 kr. "
" Dobromilskiego na missyje Afrykańskie	— — — " " " 3 złr. — kr. "
" Rymanowskiego na missyje katolickie i na grób św.	19 złr. 42 $\frac{1}{2}$ kr. "
" Sanockiego na missyje kat. na grób ś. i na katolików w Or.	40 złr. 40 kr. "
" Zmigrodzkiego	— — — " " " 9 złr. 25 kr. "
" Jaworowskiego na grób św.	— — — — — 2 złr. — kr. "
" Dobromilskiego	— — — — — 1 złr. — kr. "
" Rudnickiego na missyje Afrykańskie	— — — — — 12 złr. — kr. "
" Jasielskiego " katolickie	— — — — — 13 złr. 80 kr. "
" Przeworskiego na katolików w Oriencie	— — — — — 11 złr. 30 kr. "
JK. Hibi Pleban w Czudcu	" " " — — 31 złr. — kr. "

- JK. Felszyński Henryk, Wikary w Sokołowie na missyje Amerykańskie 3 złr. — kr. W. A.
 JK. Mydło Pleban ze Strzałkowic na missyje kat. i na grób św. 3 złr. — kr. „
 JK. Sadowski Pleban z Turki na missyje kat. na grób ś. i na kat. w Or. 3 złr. — kr. „
 JK. Serafin Pleban z Odrzykonia na missyje Ameryk. i na grób św. 2 złr. — kr. „
 JK. Sulikowski Pleban ze Słociny, na missyje kat. i na grób św. 4 złr. — kr. „

Za które miłośnemu dawcom dzięki składając, i nadal też tychże rozkazewicieli św. wiary naszej, niemniej grób św., jako dla serca katolickiego najdroższą pamiątkę — tudzież braci naszych na wschodzie — miłości chrześciańskiej tak WW. Duchowieństwa jako i pobożnych wiernych najusilniej polecamy.

Przemyśl, dnia 1. Lutego 1861.

Okólnik do Kleru diecezjalnego.

Nro. 168. Jak dawniejszymi laty, tak i w ciągu upływowego roku szkolnego 1859/60 zebrał się z dobrowolnych składek Wieleńskiego Duchowieństwa diecezjalnego fundusz potrzebny na utrzymanie tutejszego Instytutu głuchoniemych w klasztorze OO. Referatów, który tamże pod kierunkiem Przewieleńskiego Ojca Prowincjała Konstantego Pacholika zostaje.

Z tego funduszu opędzono w onym roku koszt wyżywienia i odzieży, tudzież i inne potrzeby dwóch ubogich głuchoniemych chłopców.

Podając w następującym wykazie summaryczny stan rzeczonych składek i ich użycia w roku szkolnym 1860 do publicznej wiadomości, oświadcza Konsistorz szanownym dawcom tych ofiar serdeczną podziękę, i ten pozytywny Instytut chrześcijańskiej dobroczynności Przewieleńskiego Duchowieństwa diecezjalnego nadal usilnie poleca, spodziewając się wreszcie, że przewieleńskie Dekanaty, które w upływowym roku szkolnym składek nie przedsięwzięły, takowe następnie przedsięwziąć i zebrane datki, które choćby i najmniejsze, ale jako Chrystusowi Panu w jego małych, ofiarowane, mile tu widziane i cenione bywają, dodatkowo nadesłać zechą.

Przemyśl, dnia 6. Marca 1861.

Wykaz rachunkowy

przychodu i wychodu Instytutu głuchoniemych w Przemyślu za rok szkolny 1859/60.

Liczba bieżąca	A) Przychód.	Pojedynczo		Razem		Uwaga
		zlr.	cent.	zlr.	cent.	
		w Walucie austri.				
1	Z końcem szkolnego roku 1859 wynosił remanent kasy Instytutu	214	93 1/8			
	Nadto wpłynęło do kasy:					
2	Od Kleru Dekanatu Rymańskiego	6	47 1/2			
3	" " Rudnickiego	8	10			
4	" " Pruchnickiego	5	25			
5	" " Zmigrodzkiego	5	—			
6	" " Jasieńskiego	19	50			
7	" " Brzozowskiego	12	—			
8	" " Przeworskiego	17	80			
9	" Miasta Przemyśla	11	30			
10	Z parafii Odrzykon	1	—			
11	Od JK. Kanonika Jedlińskiego	6	30			
12	" " Pniewskiego	1	—			
13	" Plebana Daniela Sulikowskiego	2	—			
14	" " Klucznika	1	—			
15	" " Migacza	—	23			
16	Prowizja od Indemizacyjnej Obligacyi Nr. 3748. na 50 złr. m. k. za czas od 1. Listopada 1859 do końca Października 1860 2 złr. 30 kr. m. k. czyli po odtrąceniu 5%owego podatku dochodowego	2	49 1/8			
17	Prowizja od Indemizacyjnej Obligacyi Nr. 4427. na 100 złr. m. k. za ten sam czas w kwocie 5 złr. m. k. czyli po odtrąceniu 5% podatku dochodowego	5	—			
	Ogólna Summa przychodu	319	38			

Liczba biżąca	B) Wydatek.	Pojedynczo		Razem		Uwaga.
		złr.	cent.	złr.	cent.	
		w Walucie austriackiej				
1	PO. Prowincjałowi Referm. Konstantemu Pacholikowi na utrzymanie alimentarne dwóch głuchoniemych chłopców Jana Balwerczyka i Teofila Bileńskiego, a to przez przeciag czasu od 1. Lipca 1859 do końca Czerwca 1860 po 42 złr. m. k. za jednego rachując	84	—			
2	Na przyodzież dla tychże w roku szkolnym	26	1			
	Ogólna suma wydatku			110	1	
	Porównawcza powyższy przychód			319	38	
	z wydatkiem			110	1	
	pokazuje się z resztą			209	37	
	że w kasie Instytutu dwieście dziewięć złr. 37 centów na wydatki b. r. pozostaje.					
	Oprócz tego posiada Instytut:					
a)	4 książeczki galicyjskiej kaszy oszczędności, każda na złożone tam 100 złr. m. k. opiewającą	420	—			
b)	1 książeczkę tąże kaszy na 48 złr. 31 kr. mon. k. jako legat Jks. Antoniego Koczanowicza Proboszcza w Dubiecku	50	94 1/4			
c)	Jedną c. k. wschodnio-galicyjską indemniz. Obligacyję pod L. 3748 na 50 złr. m. k. którą Instytutowi ten sam Proboszcz darował	52	50			
d)	Jedną od Czudeckiego Proboszcza Jks. Hibal darowaną indemniz. Obligacyję pod L. 4427. w nominalnej wartości 100 złr. m. k. albo	105	—			
	Razem			628	44 1/4	

Przemyśl, dnia 6. Marca 1861.

Nro. Altum c. r. Locumtenentiale intimatum ddto. 13. Februarii a. c. Nro. 6230 Venerabilis Clero Diocesano pro notitia et directione communicatur.

Über Ansuchen des h. Finanz-Ministeriums vom 5. Dezember a. J. d. 4913 hat das h. Kultus-Ministerium unter dem 14. Jänner 1. J. d. 18228 anhier bedientet, daß die 5% Staats-Schulverschreibungen des Auflehens vom J. 1851 Serie A. und des Bandalutu-Auflehens vom J. 1852, welche sich nach den betreffenden Eingaben im Besitz der unter der Leitung stehenden Fonden und Anstalten befinden, im Wege der Kassen, bei welchen die Zinsen zahlbar sind, oder falls die Verzinsung bei der Staatschuldenkasse erfolgt, unmittelbar mit Verzeichnissen in duplo unter ausdrücklicher Berufung auf den Finanz-Ministerial-Erlaß vom 5. Dezember 1860 J. d. 49134 h. m. zur Umschreibung rücksichtlich Verweichlung an die I. k. Staatschuldenkasse in Wien eingefendet werden, welche dafür 5% Staatschuldenverschreibungen früherer Auflehen mit der gleichen Intestation und dem entsprechenden Zinsenausstände, und in soviel einzelnen Kapitals-Beträgen als verlangt werden, anzufolgen wird.

Nach Vorname dieser Umschreibung oder Verweichlung, wodurch den betreffenden Fonden und Anstalten kein wie immer gearteter Nachteil zugehen kann, wird die Staatschuldenkasse die neuen Obligationen den betreffenden Fonden und Anstalten auf denselben Wege, auf dem ihr die umzuschreibenden Effekten zugelommen sind, zinsen.

Das hochwürdige Konsistorium wird daher aufgefordert, die Wohlwollen selben unterstehende Kuratgeistlichkeit anzuweisen, falls sich vergleichene Obligationen in ihren Händen befinden sollten, solche an die betreffenden Kassen zu leiten, welche wegen Übernahme und Weiterbeförderung derselben an die Staatschuldenkasse unter Einem die nötige Weisung erhalten.

Zugleich hat das h. Ministerium bedientet, daß zur Vermeidung zweckloser Hin- und Her-sendungen von Effekten mit solche Obligationen in obiger Weise einzufinden sind, welche aus dem

Anlehen vom Jahre 1851 Serie A. (nicht Grundentlastungs - Obligationen) und aus dem Banka-
lita - Anlehen vom Jahre 1852 herstammen.

Premisliae, die 11. Martii 1861.

Nro. 6

Deductum est ad Nostram notitiam, in quibusdam locis præsertim anteacti Circuli Ja-
praes. sloensis concitationem populi adversus Judæos recenter rursus invaluisse, auctam quoque ex eo,
Innovatur pro-
cessu modus 1860 N. 2371 de non praestandis apud Judæos servitiis, inconsideratis ac offensivis expressioni-
cibus manuten-
tionibus ordinis
hujatis
dd. 20. Janu-
arri 1860 Nro.
2371.

Quapropter hujates Ordinationes ddo 13. Maii 1860 N. 72/praes. et ddo 26. Maii
1860 N. 75/praes. quibus Venerabili Clero enixissime commendatum fuit, ut omnia, quae popu-
lum fidelem adversus Judæos concitare, et ad odium ac persecutionem Judaenorum inducere pos-
sent, studiosissime evitare studeat, utique officia christianaæ justitiae et charitatis erga Judæos
populo fideli effaciter ingerat, iterum innovare necessitamus, innovando quoque cautionem, ut li-
mites hujatis Ordinationis ddo 20. Januarii 1860 N. 2371 nullatenus excedendo, spiritualibus
non nisi mediis utatur, et ab omni interventione praepositorum communitatis plane absineat, ne hi
conscitui cum c. r. Instantiis politicis ac civilibus ullo modo exponantur.

Premisliae die 11. Martii 1861.

Nro. 533. Altum c. r. Regimen Locumententiale Leopoliense ddo 24. Februarii 1861 N. 69502
communicavit Nobis sequentia:

Aus Anlaß eines speziellen, den Anspruch auf einen Kongrua - Ergänzungs - Nachtrag be-
treffenden Falles, hat das bestehende hohe Ministerium für Kultus und Unterricht mit dem Erlass
vom 22. Dezember v. J. Bl. 1841 G 4995 bedeutet, daß bei Ausmündung von Dotationsen, Gehal-
ten, Kongrua - Ergänzungen und Unterstützungen galizischer Kuraten mit Rücksicht auf die hierwegen
bestehenden Vorschriften folgende Grundsätze maßgebend seien:

„In der Voranschlagszahl das Pfründen von dem Kirchenvermögen ausgeschieden ist,
Iann dem kirchlichen Pfründner nicht zugemahnt werden, daß er aus dem für seinen Unterhalt be-
stimmten gewidmeten Pfründeneinkommen die für Kirchenbedürfnisse erforderlichen Auslagen bestreite.“

„Die Bedeutung dieser Auslagen liegt darin ob, welche gesetzlich verpflichtet sind, bei Un-
zulänglichkeit des Kirchenvermögens daß Mangelnde beizusteuern.“

„Es darf wol in der Regel angenommen werden, daß die Pfarrgemeinden, wenn ihnen die
würdevolle Verrichtung des Gottesdienstes am Herzen liegt, sich bereit zeigen werden, die diesfälli-
gen Abgänge des Kirchenvermögens zu vertreten, zumal die zu ergänzenden Pauschalbeträge (52 fl.
50 fr. D. W. bei Kirchen des lateinischen, 34 fl. 10. fr. D. W. bei Kirchen des griech. Ritus)
nicht von der Höhe sind, daß die Parochianen die Leistung derselben nicht erschwingen könnten.“

„In den seltenen Ausnahmefällen, wo die erwähnten Beträge von den Parochianen in
leiner Weise erzielt werden können, erübriget nach Lage der bestehenden Gesetze nichts Anderes, als
daß der Kirchenpatron in Anspruch genommen werde.“

„Hierauf kann der Religionsfond zur Leistung von Beiträgen zur Bestreitung von Kir-
chenerfordernissen nur dann als berufen angesehen werden, wenn es sich um Kirchen handelt, die dem
Patrone dieses Fondes unterstehen, und die Erfordernisse solcher Kirchen von den Parochianen durch-
aus nicht beigeschafft werden können.“

„Ferner ist weder durch das Gouvernialdekret vom 15. Mai 1821 J. 20726, und das mit
demselben für die Aufnahme geistlicher Inventarien hinausgegebene Formular, noch durch die mit
dem Gouvernial - Erlass vom 12. Dezember 1841 J. 77837, bekannt gegebene Hofanlei - Verord-
nung vom 26. Oktober 1841 J. 15882, als zulässig erkannt wurden, daß in den Inventarien je-
ner Pfründen, zu denen weder Gütekörper, Güterkomplex, Mayerhöfe, noch der Bewirthschaftung
fähige Grundstücke gehören, aus dem Bruttoeinkommen bestimmte Perzenten als Regie - Auslagen un-
ter den Pfründenkosten eingestellt werden.“

„Ebenso wenig wurde in den begogenen Vorschriften eine solche Perzentenberechnung aus
dem Brutto - Einkommen der Kirche und der Pfarrer gestattet.“

„Das bisher bestandene Vorgehen, welches auf den Kuraten, die keine Wirthschaft haben,
die Aufrechnung von Regie - Auslagen und die Berechnung solcher Auslagen aus dem Brutto - Ein-
kommen der Kirche und Pfarrer gestattete, war ungesehlich, und kann fernerhin in Fällen, wo noch die
für die Aufnahme von Pfründen - Inventarien erlassenen Bestimmungen bei neuzeitlichen, daß Interesse
des Religionsfondes berührenden Entscheidungen in Anwendung zu kommen haben, nicht mehr ange-
wendet werden, vielmehr ist darauf zu sehen, daß in dieser Beziehung die Bestimmung der Hofanlei -
Verordnung vom 26. Oktober 1841 Zahl 15882 über die Aufrechnung der Temporalien - Aus-
lagen ihrem Wortlante nach zur Richtschnur genommen werden.“

„In Betreff der Ausführung der angebundenen Grundsätze ist sich gegenwärtig zu halten,
daß Kongrua - Ergänzungen, welche pro præterito auf Grund einer erst in neuerer Zeit stattgefunde-
nen Finalisierung der Liquidation des Pfründen - Einkommens zugeschlagen werden, und somit

entweber eine bisher noch gar nicht angewiesene Gebühr, oder die Erhöhung einer bisher angewiesenen in sich fassen, mit Rücksicht auf die während den verschiedenen von der Kongrua - Ergänzung pro praeterito betroffenen Pfänden der Nutznießung, in Geltung gestandene Fazitungs - Grundsätze, und zwar unter richtiger Anwendung derselben, sowie auch nach Maßgabe des Eintrittes der Thatfachen welche auf die Änderungen im Pfänden - Einkommen dauernd eingewirkt haben, zu beffifern können, und hiernach zu erwägen sei, wie hoch sich die auf jede Periode entfallende Ergänzung an und für sich oder nun wie viel sie sich im Vergleiche mit den bisher erhaltenen Ergänzungen höher herausstellt."

„Die Befreiung des Religions - Fonds von der Belastung der ihm schon zuerkannten Bedeckungen der Abgänge der Privatpatronatskirchen ist auf eine möglichst einfache und schönende Weise unter Wahrnehmung der Umstände und der allseitigen Interessen entweber durch Berichtigung der bereits angewiesenen Gebüren oder durch Einhebung eines entsprechenden Erfuges von Zonen, welche nach den kanonischen Gesetzen zur Bedeckung der Kirchenabgänge berufen sind, einzuleiten und zwar in der Regel erst bei einer eintretenden Änderung in der Person jenes Kuraten, zu dessen Gunsten in Abrechnung der ausgemittelten Kirchenabgänge die Kongrua - Ergänzung höher beffiftet wurde, gegenüber dem Nachfolger einzuleiten, und unter allen Umständen darauf hinzuwirken, daß die erwähnten Abgänge, falls die Privatpatrone sich zur Leistung derselben nicht freiwillig verstecken von den Pfarrgemeinden bestritten, und von den Kirchenpatrouaten - Lasten, die sie bis nun, wenn gleich nur wegen unrichtiger Deutung der gesetzlichen Vorschriften, nicht zu tragen hatten, auch in Zukunft um so mehr ferngehalten werden, als anzunehmen ist, daß neue legislative Anordnungen über die Patronats - Verpflichtungen unter Mitwirkung der Landesvertretungen zu Stande kommen werden.“

„Auch erscheint es billig, daß die besprochenen Grundsätze nicht zum Nachtheile derjenigen, welche sich schon im Genusse einer Kongrua - Ergänzung, Dotierung oder Unterstüzung befinden, und somit nicht zum Behufe der Schmälerung jener Religionsfondsgenüge, welche nach Abschlag der einbegrenften Kirchenabgänge als wirkliche Auffällungen der Kongrua zu erachten sind, angewendet werden, sondern daß deren Anwendung nur bei Erwirkung von neu oder wieder anzusehenden derartigen Religionsfondsgenügen und bei einer Änderung der Person des bisherigen Bezugs berechtigten Kuraten Platz greife.“

Bon dieser hohen Ministerial - Verordnung wird das hochwürdige Konsistorium mit der Anforderung verständigt, die Dechante anzzuweisen, in den im letzten Absatz dieser Verordnung ange deuteten Fällen den Gegenstand bei der betreffenden I. L. Kreisbehörde verzugslos zur Kenntniß in Anerkennung zu bringen.

Quæ Venerabili Clero Diocesano pro notitia et direzione inserviant.

Premislae die 19. Martii 1861.

Nro. 15

Innotuit certe Vobis, Frates Venerabiles! ex ephemericibus et per vulgato passim rupraes. more, nonnullis in ecclesiis cum frequenti concurso publicas devotiones, quae a privatis quibusdam Devotionibus characterem politiorum demonstracionum praesertim ostenduntur, nonnullis in ecclesiis cum frequenti concursu publicas devotiones, quae a privatis quibusdam personis aut sub titulo intentionis succurrenti animabus fidelium defunctorum aut alias qua Votivae desiderabuntur, peractas extitisse majori cum apparatu externo ac de more id fieri solet. Circumstantiae, quae ejusmodi devotiones comitabantur ut e. g. decantatio cantinlearum profanarum, distributio carminum tenoris politici, huc illucve etiam et concursus Judaeorum hanc tri stem movent persuasionem: devotiones istas non sensu pietatis religiosae, sed potius studio politicarum demonstrationum provocata fuisse. Abhorrentes talem abusum divinorum Religionis Nostræ mysteriorum et profanationem domus Dei vivi, pastoralis Officii Nostri esse ducimus, tam conservandæ sanctitatis tremendi sacrificii, quam tutandæ excellentiae sublimis vocationis nostræ gratia ad vos charissimi filii, quibuscum communicare et partiæ pastorales curas debemus, in praesenti animorum agitatione vocem attollere, nostraque aperire sensa.

Notum est Vobis, non tantum sacerdotem celebrantem, verum etiam omnes Missae Sacrificio praesentes non aliis rebus, quam illis, quae in Altari peraguntur contemplandis vacare debere, ne invitati verbis: „Sursum corda“ ore potius, quam intima mente respondeant „Habemus ad Dominum“ atque hoc modo exsecrarent Domini Sabaoth formidandis verbis: „Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me.“ Quam ob rem corda re ipsa sursum erigere debent, ubi Christus est in dextera Dei sedens, ibi mens cujusque, ibi fixa sit cujusque cogitation, ut cum Apostolo dicere possint: „Nostra autem conversatio est in cœlis.“ Cessare ergo debet ex cordibus carnalis omnis et sæcularis cogitatio et terrenarum rerum curæ, omniumque mentes ardescere ad gratias Deo agendas oportet. Neque verbis modo, verum etiam, sicut Christus dilexit nos tradidit semetipsum pro Nobis oblationem et hostiam Deo in odorem suavitatis, ita et nos tanta ejus dilectione provocati, vicissim diligamus eum et exhibeamus corpora nostra hostiam viventem, sanctam Deo placentem ea mente, ut sicut ipse posuit animam suam pro nobis, et nos animas nostras pro nomine illius ponere ac omnia prius facere et pati parati simus, quam ut unquam ab illius nos dilectione separari permittamus. Hoc animo tam sacerdotem, quam fideles missæ sacrificio interesse oportet, ut cum salutari fructu Deo hostiam accepiam et placentem offe-

re valeant. Nam externæ ceremoniæ nullus est illi adstanti usus, si non sit ex hac intestina voluntate profecta.

Ast dubitandum Nobis est, homines, qui cum devotione sacratissima quam celebrari a sacerdotibus expetunt, profana conjugentes, politicum characterem ipsi imprimere student, tali animi intentione Missæ Sacrificio interesse, et una Vobiscum ardentis amoris et gratitudinis affectibus in hostiam ferri, quam benedictis et tractatis. Non lachrymas non contriti cordis holocauustum tales offerre intendunt, externam ceremoniam querunt. Orare volunt in angulis platearum stantes, ut videantur ab hominibus. Nolite assimilari eis! Mementote charissimi! grafam representationem immensi ilius beneficii, quo Dei filius semetipsum pro Nobis tradidit in mortem, ut mundum universum a peccato et damnatione liberaret, non ideo esse peragendam, ut profana demonstrationi inserviat. Mansuetissimum Agnum, qui ad occisionem ductus non aperuit os suum, qui pro transgressoribus et intersectoribus voce magna in cruce orabat, in istum finem sine sacrilegio immolare non licet. Hostiam reconciliationis ad animos potius sedandos, quam irritandos, ad charitatem potius inflammmandam, quam odium excitandum peragite.

Ex his, que hucusque monuimus, plane perspicietis, Nos quidem neminem chorum, qui in sinu sacrae matris Ecclesiae, atque Deo conjuncti ex hac vita decesserunt, suffragio precum aut communionis Sacrificii Missæ privare velle; ast absit ut sacrosanctam ac vivificant hostiam placationis ad nutum passionum humanarum, non ad Deum propitiandum sed exacerbandum offeratis.

Universis itaque Rectoribus Ecclesiarum sive parochialium sive regularium tenore praesentium ordinamus, ne sub quoconque praetextu devotiones absolvere præsumant, quibus demonstrationes politice quodammodo intenduntur.

Sedulo quoque invigilandum est, ut in Ecclesiis et cœmeteriis non nisi illa cantica intonentur, quæ ab Ordinariatu sunt probata, et pia consuetudine longæva in Ecclesia sunt recepta.

Ordinatio hæc, pro notitia ac direktione Rectorum Ecclesie inserviat, volumus.

Premisliaæ, die 29. Martii 1861.

Adamus,
Eppus.

Ex Consistorio Eppali rit. lat.

Premisliaæ die 29. Martii 1861.

ADALBERTUS HARMATA,
Cancellarius.

EX DECRETO
SACRORUM RITUUM CONGREGATIONIS
AUTHORITATE SSMI DOMINI PII PP. IX.
DIE 10. FEBRUARII 1860 EDITO.

In Litanis Sanctorum cum deventum fuerit ad preces, inter versiculum: Ut inimicos Sanctæ Ecclesiæ &c. — et alium: Ut regibus et principibus &c. — addatur: *X.* Ut Imperatorem Nostrum custodire digneris. *R.* Te rogamus audi nos.— Item post Psalmum: Deus in adjutorium &c. dicto versiculo: Oremus pro Pontifice Nostro N. *R.* Dominus conservet &c. illico subjungatur *X.* Oremus pro Imperatore Nostro N. *R.* Domine salvum fac Imperatorem et exaudi Nos in die, qua invocaverimus te. Denique absolutis precibus immediate post Orationem pro Papa adjiciatur Oratio pro Imperatore: Quæsumus Omnipotens Deus, ut famulus tuus N. Imperator Noster, qui tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornatus vitiorum monstra devitare, hostes superare, et ad te qui via, veritas et vita es gratiosus valeat pervenire, per Dominum &c.

Idem sermone vernaculo :

W. Abyś Cesarza naszego zachować raczył,
R. Wysłuchaj nas Panie.

W. Módlmy się za Cesarza naszego N.

R. Zbaw Panie Cesarza, i wysłuchaj nas w dzień
w który Cię wzywać będziemy.

MODLITWA.

Prosimy Cię wszechmogący Boże, ażeby
sługa Twój a Cesarz nasz N., który z Twego
miłosierdzia rządy Państwa objął, wszystkich
także cnót przymnożenie otrzymał, aby niemi
na
leżycie ozdobiony, występków zdrożności unikać
nieprzyjacioły zwyciężać i do Ciebie, który je-
steś drogą, prawdą i żywotem, pełen zasług
mógl się dostać. Przez Pana naszego Jezusa
Chrystusa Syna Twego.
